

15/4/25

Directie Patiënt en
Zorgordening

Aan

MVWS

Deadline: 15-04-2025

Ontworpen door

[Redacted]

T
[Redacted]

nota

(ter beslissing) Verzoek om reactie op brief alternatieve behandelwijzen

Datum Document

-

Kenmerk

4086297-1078625-PZO

Bijlage(n)

-

1. Aanleiding

Bij brief van 30 januari jongstleden heeft de commissie voor VWS van de Tweede Kamer u om een reactie op een e-mail gevraagd. Het gaat daarbij om een e-mail van de Vereniging tegen de Kwakzalverij. Daarin beschrijft de vereniging diverse problemen omtrent alternatieve behandelaren en draagt daarbij oplossingen aan. Vorige week bleek dat die brief van de Kamercommissie ofwel niet bij VWS is aangekomen, ofwel niet in behandeling is genomen door VWS. Dit kwam aan het licht, toen de Tweede Kamer navraag deed en daarbij verzocht om uw reactie voorafgaand aan het commissiedebat Goed bestuur van aanstaande woensdag 16 april. De bijgevoegde conceptbrief is vervolgens met spoed opgesteld.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om de bijgevoegde Kamerbrief te ondertekenen en vóór het commissiedebat Goed bestuur en toezicht in de zorg (+ IGJ en Zorgfraude) van woensdagmiddag 16 april aanstaande aan de Tweede Kamer te sturen.

3. Kernpunten

In de bijgevoegde concept-reactie wordt uitgebreid ingegaan op de voorstellen van de Vereniging tegen de Kwakzalverij. Kort samengevat, is de boodschap dat u - net zoals de vereniging - tegen uitwassen bent, zoals duivelsuitdrijving bij kinderen met autisme. Tegelijkertijd stelt u dat:

- behandelingen die niet-wetenschappelijk zijn bewezen, in beginsel toegestaan zijn. Patiënten hebben het recht om te geloven in alternatieve geneeswijzen; en tegelijkertijd geeft u aan dat
- de regelgeving al duidelijke grenzen aan alternatieve behandelingen stelt:
  - o alternatieve zorgaanbieders moeten zich houden aan de wettelijke norm dat geen zorg wordt verleend die buiten noodzaak kan leiden tot (een aanmerkelijke kans op) schade voor een cliënt. Bij

- overtreding van deze norm kan de IGJ optreden;
- o er is sprake van een strafbaar feit als een behandelaar een aanmerkelijke kans op benadeling van de gezondheid van de patiënt veroorzaakt of als hij weet of ernstige reden heeft om te vermoeden dat zijn behandeling en advisering daartoe leidt. Aangifte kan worden gedaan bij de politie of het Openbaar Ministerie;
- o alternatieve zorgaanbieders mogen geen gevaarlijke apparatuur en middelen gebruiken, niet zelfstandig en onbevoegd voorbehouden handelingen verrichten en niet onbevoegd een titel voeren die is voorbehouden aan BIG-geregistreeerde beroepsbeoefenaars of een daarop gelijkende titel. Ook hierop houdt de IGJ toezicht;
- o alternatieve zorgaanbieders moeten de cliënt in begrijpelijke taal informeren over de gezondheidstoestand van de cliënt, de voorgestelde behandeling, de te verwachten risico's voor de gezondheid van de cliënt en alternatieve behandelingen al dan niet uitgevoerd door andere hulpverleners.

Directie Patiënt en
Zorgordening

Kenmerk
4086297-1078625-PZO

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Kamerlid Tielen heeft de afgelopen jaren diverse mondelinge en schriftelijke vragen gesteld over alternatieve zorgverleners. Ook werd een voormalige minister van VWS door de motie Tielen gevraagd in kaart te brengen welke mogelijkheden er zijn in wet- en regelgeving om kwakzalverij aan te pakken. De beantwoording van deze mondelinge en schriftelijke vragen en de reactie op de motie kwamen overeen met de reactie in de bijgevoegde conceptbrief.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Regelmatig is er in de media aandacht voor dubieuze praktijken binnen de alternatieve geneeswijzen: zoals krantenartikelen over gebedsgenezers die kankerpatiënten trekken, duivelsuitdrijving bij kinderen met autisme en een recente aflevering van BOOS met de titel "Psychose, trauma en valse beloftes: hoe een retreat jou ziek kan maken".

De Vereniging tegen de Kwakzalverij strijdt echter niet alleen tegen dergelijke uitwassen, maar tegen alle alternatieve behandelingen (o.a. alle vormen van homeopathie, osteopathie, acupunctuur), omdat ze niet wetenschappelijk bewezen zijn. Daarmee gaat de vereniging dus verder dan de regelgeving en uw boodschap hierover.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

-

d. Gevolgen administratieve lasten

-

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

-

f. Juridische aspecten haalbaarheid

De huidige regelgeving is goed toegelicht.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
Afgestemd met MEVA, de IGJ, de ministeries van FIN en OCW.

Directie Patiënt en
Zorgordening

h. Toezeggingen

-

Kenmerk
4086297-1078625-PZO

i. Fraudetoets

-

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

